

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

Правна уредба – в ЗДДС с ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. ДВ, бр. 66 от 2023 г. и в ППЗДДС с ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.

- корекции на начислен данък по доставка, по която вземането е несъбираемо - в нова Глава тринадесета „а“ от ЗДДС, озаглавена „Намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане“ с чл. 126а, 126б и 126в и в нова Глава двадесета от ППЗДДС, озаглавена „Задължения при несъбираемо вземане“ с чл. 124-127;

- корекции на ползван данъчен кредит по доставка, по която вземането е несъбираемо – в чл. 78, ал. 2, 3, 5 и 10 от ЗДДС;

- корекции при несъбираемо вземане от лица, на които е прекратена регистрацията по ЗДДС – в чл. 126, ал. 9 и 10 от ЗДДС и в чл. 115, ал. 13, чл. 119б, ал. 4 от ППЗДДС.

I.	Корекции при несъбираемо вземане по облагаема доставка от регистриран по ЗДДС доставчик и при последващо получаване на пълно или частично плащане или друго възмездно погасяване на вземането по доставката	
-----------	--	---

A.	Намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка от регистриран по ЗДДС доставчик	
-----------	---	---

1. Общи положения: изпълнение на условия и възникване на обстоятелство за намаление на данъчната основа и начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка – чл. 126а от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

1.1. При пълно или частично неплащане по облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната, по която вземането е несъбираемо, доставчикът, регистрирано по този закон лице, намалява данъчната основа и начисления данък по доставката, когато са налице **едновременно следните условия** (чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС):

1. издадена е фактура за доставката и са спазени изискванията на чл. 86 от ЗДДС: размерът на данъка е включен при определяне на резултата за съответния данъчен период в

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

справка-декларацията по чл. 125 от ЗДДС за този данъчен период и издадената фактура е посочена в дневника за продажбите за съответния данъчен период;

2. получателят и доставчикът по доставката не са свързани лица към момента на доставката и/или към момента, в който е възникнало съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС;

3. не е извършено възмездно прехвърляне на вземането;

4. доставчикът може да докаже, че е предприел действия за събиране на вземанията по доставката;

5. доставчикът е уведомил писмено получателя, който е бил регистриран по ЗДДС лице към момента на доставката, че счита съответното вземане за несъбираемо на основание чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС, и разполага с доказателства, че уведомлението му е било изпратено до адреса на управление на получателя.

1.2. Вземането по доставката се счита за несъбираемо, когато настъпи **едно от следните обстоятелства** (чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС):

1. изтичане на три години за вземане с тригодишен давностен срок или на пет години за вземане с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо;

2. с влязло в сила съдебно решение е постановено, че вземането или част от него е недължимо, като вземането се счита за несъбираемо само по отношение на недължимата част;

3. вземането е погасено по силата на закон;

4. след приключване на изпълнително производство вземането е останало изцяло или частично несъбрано;

5. производство по несъстоятелност на длъжника - получател по доставката, е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на вземането на доставчика, като вземането се счита за несъбираемо до размера на неудовлетворената част;

6. изтичане на 365 дни за вземане в размер до 600 лева от момента, в който вземането е станало изискуемо;

7. длъжникът - получател по доставката, е заличен след приключило производство по несъстоятелност или ликвидация, като при частично неудовлетворено вземане вземането се счита за окончателно несъбираемо до размера на неудовлетворената част.

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

Внимание! За целите на глава XIII „а“ от ЗДДС за „частично плащане по доставка“ се приема, че данъкът е пропорционално включен в размера на извършеното плащане (чл. 126а, ал. 3 от ЗДДС).

2. Намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане – чл. 126б, ал. 1-5 от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

2.1. Когато са изпълнени условията, посочени в чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1.1-5), и **получателят по доставката е бил регистрирано лице към момента на доставката, което е упражнило право на приспадане на данъчен кредит за начисления по доставката данък**, намалението на данъчната основа и на начисления данък се извършва от доставчика чрез издаване на **кредитно известие** по чл. 115 от ЗДДС до размера на пълното или частично неплащане по доставката – (чл. 126б, ал. 1 от ЗДДС).

Важно! Изискванията за съдържанието на **кредитното известие** са определени с чл. 124, ал. 1 от ППЗДДС (нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.).

В кредитното известие задължително се посочват:

- реквизитите по чл. 114 от ЗДДС;

- реквизитите по чл. 115, ал. 4 от ЗДДС:

1. номера и датата на фактурата, към която е издадено известието;

2. основанието за издаване на известието;

- реквизитите по чл. 124, ал. 1 от ППЗДДС:

1. обстоятелството по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС и дата на настъпването му;

2. данъчна основа и данък по доставката, за която вземането е несъбираемо;

3. дата и размер, ако има такива, на получените плащания или погасявания по доставката, за която вземането е несъбираемо.

2.1.1. Намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка с данъчна основа в размер над 100 000 лв. и с получател, който е бил регистрирано лице към момента на доставката – чл. 126б, ал. 8 от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

В **тримесечен срок** от възникване на обстоятелството по чл. 126а, ал. 2, т. 1-6 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.1-6), ако е налице изпълнение на условията, посочени в чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1.1-5), при пълно или частично неплащане по облагаема доставка с данъчна

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

основа в размер **над 100 000 лв.** с получател, който е бил регистрирано лице към момента на доставката, доставчикът, регистрирано по закона лице, **писмено уведомява** компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, която издава **разрешение** за издаване на **кредитно известие** към издадената по доставката фактура с начислен данък **само** в случаите, в които **получателят** по доставката **е упражнил право на приспадане на данъчен кредит** по тази фактура.

Доставчикът, регистрирано по закона лице, подава по електронен път до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите чрез използване на квалифициран електронен подпис уведомление по образец - приложение № 48 на ППЗДДС (чл. 127, ал. 1 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.).

В уведомлението доставчикът декларира изпълнение на условията по чл. 126а, ал. 1, т. 2-5 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1.2-5) и посочва настъпването на съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2, т. 1-6 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.1-6) и датата, на която е настъпило. За посоченото обстоятелство към уведомлението се прилагат доказателства (чл. 127, ал. 2 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.).

В 60-дневен срок от подаване на уведомлението органите по приходите **издават разрешение или отказ по реда на глава дванадесета от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (чл. 126б, ал. 8, изр. второ от ЗДДС - изм., ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.)**. С оглед правна сигурност е уредена и процесуалната възможност органът по приходите да постанови отказ, когато не са налице основанията за издаване на разрешение при подаване на уведомление за настъпили обстоятелства за намаление на данъчната основа и начислен данък при несъбираеми вземания.

В срока за издаване на разрешението органът по приходите извършва проверка за:

- 1) изпълнение на условието по чл. 126а, ал. 1, т. 1 от ЗДДС и
- 2) упражненото право на приспадане на данъчен кредит от получателя по издадените за доставката данъчни документи (чл. 127, ал. 3, изречение първо от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г. и чл. 126б, ал. 10, изречение първо от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.08.2023 г.).

Отказът за издаване на разрешението може да се обжалва по реда на глава дванадесета от *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс*.

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

Внимание!!! Непроизнасянето в срок се смята за разрешение за издаване на кредитно известие.

Важно! Независимо от издаване на разрешението условията по чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС и съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС подлежат на последващ данъчен контрол по реда на *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* след издаване на разрешението (чл. 127, ал. 3, изречение второ от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г. и чл. 126б, ал. 10, изречение второ от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.08.2023 г.).

В тримесечен срок от получаване на разрешението лицето издава кредитно известие и подава декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и отчетни регистри по чл. 124 от същия закон за периода, през който е издадено кредитното известие.

Кредитното известие се посочва в колона 3 „Вид на документа“ на дневника за продажби с код „23“ (чл. 126, ал. 1 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.).

2.1.2. Намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка с данъчна основа в размер до 100 000 лв., по която получателят е упражнил право на приспадане на данъчен кредит – чл. 126б, ал. 9 от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Внимание!!! Уведомление по чл. 126б, ал. 8 от ЗДДС (виж т. I.A.2.1.1) до компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите **не се подава** при пълно или частично неплащане по облагаема доставка с данъчна основа в размер до 100 000 лв.

В тези случаи, в тримесечен срок от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2, т. 1-6 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.1-6), ако е налице изпълнение на условията, посочени в чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1.1-5), доставчикът издава кредитно известие към издадената по доставката фактура с начислен данък, само когато получателят по доставката е упражнил право на приспадане на данъчен кредит по тази фактура.

Внимание! От 01.10.2023 г. доставчикът – регистрирано по ЗДДС лице, може да получи информация относно начина на отразяване на издаден от него документ в дневника за покупки на получателя чрез електронна услуга, предоставена от Националната агенция за приходите, с квалифициран електронен подпис. Проверката се извършва чрез въвеждане на данни за номера и датата на издадена/издадени от него фактура/фактури и известие/известия и за

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

идентификационния номер по чл. 94, ал. 2 на получателя (чл. 126б, ал. 11 от ЗДДС – нова, ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.10.2023 г.).

Доставчикът подава декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и отчетни регистри по чл. 124 от същия закон за периода, през който е издадено кредитното известие.

Кредитното известие се посочва в колона 3 „Вид на документа“ на дневника за продажби с код „23“ (чл. 126, ал. 1 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.).

2.2. Когато получателят по доставката е бил регистрирано лице към момента на доставката и са изпълнени условията, посочени в чл. 126а, ал. 1, т. 1-4 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1.1-4), намалението на данъчната основа и на начисления данък се извършва от доставчика чрез издаване на **протокол в тримесечен срок** от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2, т. 1-6 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.1-6) – чл. 124, ал. 2 от ППЗДДС (нов - ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.) във връзка чл. 126б, ал. 2 от ЗДДС (нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

2.3. Когато получателят по доставката е заличен след приключило производство по несъстоятелност или ликвидация по чл. 126а, ал. 2, т. 7 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.7.) или **получателят по доставката е бил регистрирано лице към момента на доставката, което използва получените стоки или услуги за извършване на доставки, за които не е упражнил право на приспадане на данъчен кредит на основание чл. 70 от ЗДДС или в срока по чл. 72, ал. 1 от ЗДДС**, намалението на данъчната основа и на начисления данък се извършва от доставчика чрез издаване на **протокол в тримесечен срок** от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС (виж т. I.A.1.2.1-7) – чл. 126б, ал. 3 от ЗДДС (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.08.2023 г.).

2.4. Определяне на намалението в случаите по т. I.A.2.2. и т. I.A.2.3. на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане – чл. 124, ал. 4 от ППЗДДС (Нов - ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.) във връзка с чл. 126б, ал. 4 от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Намалението на начисления данък в случаите на:

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

1. пълно неплащане по доставка се определя като разлика между начисления данък по доставката и ползвания данъчен кредит от доставчика за получени от него стоки или услуги, пряко свързани с извършването на доставката;

2. частично неплащане по доставка се определя по следната формула:

ДПВЧН

$x = (\text{НДД} - \text{ПДК}) \times \frac{\text{ДПВЧН}}{\text{НДД}}$, където:

НДД

x е намаление на начисления данък;

НДД - начислен данък по доставката;

ПДК - ползван данъчен кредит;

ДПВЧН - данък, пропорционално включен в размера на частичното неплащане.

2.5. Документиране на намалението в случаите по т. I.A.2.2. и т. I.A.2.3. на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане, определено по правилата в т. I.A.2.4., се извършва от доставчика чрез издаване на протокол в тримесечен срок от изтичане на данъчния период, през който е възникнало съответното обстоятелство по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС.

2.5.1. Изисквания за протокола (чл. 124, ал. 3 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

В протокола задължително се посочват:

1. номер и дата;
2. име и идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 от ЗДДС на издателя;
3. име и идентификационен номер на получателя;
4. обстоятелството по чл. 126а, ал. 2 от ЗДДС и дата на настъпването му;
5. номер и дата на фактурата, издадена за доставката, за която вземането е несъбираемо;
6. данъчната основа и данък по доставката по т. 5;
7. номер и дата на документа/ите и размер на ползвания данъчен кредит за получените доставки на стоки или услуги, пряко свързани с доставката, чиято основа се променя;
8. разлика между данъка по т. 6 и ползвания данъчен кредит по т. 7;

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

9. дата и размер, ако има такива, на получените плащания и на погасяванията по доставката по т. 5;

10. размер на пълното или частично неплащане по доставката по т. 5, определено като разлика между сумата на данъчната основа и данъка по т. 6, и общия размер на получените плащания и на погасяванията по т. 9;

11. съдържащият се данък в размера на пълното или частично неплащане по доставката, определен по чл. 126а, ал. 3 от ЗДДС;

12. намалението на начисления данък, определено по правилото, посочено по-горе в т. 2.4.1. или т. 2.4.2.;

13. намалението на данъчната основа, съответстващо на намалението на начисления данък по т. 12.

2.5.2. Изисквания за **общия протокол** (чл. 124, ал. 5 и 6 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

В случаите, описани в т. I.A.2.2. и т. I.A.2.3. (по чл. 126б, ал. 2 от ЗДДС), доставчикът **може** да издаде **общ протокол** за несъбираеми вземания по доставки, за които изтичането на 365 дни за вземане в размер до 600 лева от момента, в който вземането е станало изискуемо (обстоятелство по чл. 126а, ал. 2, т. 6 от ЗДДС - виж т. I.A.1.2.6.), е настъпило в един и същ данъчен период, независимо че доставките може да са извършени към различни получатели.

Издаденият общ протокол **задължително** съдържа:

1. номер и дата;
2. име и идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 от закона на издателя;
3. общ размер на намалението на начисления данък за всички доставки, за които се извършва намаление на начисления данък.

За целите на издаването на общ протокол доставчикът е **длъжен** да съставя **справка** за определянето на общия размер на намалението на данъчната основа и общия размер на намалението на начисления данък. Справката следва да съдържа посочената по-горе информация по т. 2.5.1.3-12, която следва да съдържа протокола, за всяка от включените в общия протокол доставки, за които е приложим чл. 126б, ал. 2 от ЗДДС (виж т. I.A.2.2. и т. I.A.2.3.) – чл. 124, ал. 5 и 6 от ППЗДДС, нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

2.6. Отразяване от доставчика на издаден протокол или общ протокол за намалението на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане

В случаите по т. I.A.2.2. и т. I.A.2.3. издаденият **протокол** (или общ протокол) се отразява със знак (-) в **дневника за продажби и справка-декларацията** в съответния данъчен период (чл. 126б, ал. 5 от ЗДДС, нов, ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Протоколът се посочва в колона 3 „Вид на документа“ на дневник за продажбите по чл. 124, ал. 1, т. 2 от закона с код „29“. Намалението на начисления данък, посочено в протокола, се отразява със знак (-) в съответната колона на приложение № 10, в която е бил отразен начисленият данък (чл. 126, ал. 2 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г.).

Б.	Корекция на извършено намаление на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане от регистриран по ЗДДС доставчик	
-----------	--	---

1. Увеличение на начислен данък, намален при несъбираемо вземане, при плащане или друго възмездно погасяване от регистриран по ЗДДС доставчик – чл. 126б, ал. 6-7 от ЗДДС (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

1.1. Когато доставчикът – регистрирано по ЗДДС лице, получи **пълно или частично плащане** по доставка, за която данъчната основа и начисленият данък са намалени по чл. 126б, ал. 1 от ЗДДС (виж т. I.A.2.1.), или вземането по доставката е **погасено изцяло или частично по друг възмезден начин**, лицето е длъжно да издаде **дебитно известие** през данъчния период, през който е получено плащането или е погасено вземането, до размера на полученото плащане или погасяване по доставката.

1.2. Когато доставчикът – регистрирано по този закон лице, получи **пълно или частично плащане** по доставка, за която данъчната основа и начисленият данък са намалени с издаване на протокол по чл. 126б, ал. 2 от ЗДДС (виж т. I.A.2.2. и I.A.2.3.), или вземането по доставката е **погасено изцяло или частично по друг възмезден начин**, лицето е длъжно да издаде **протокол** през данъчния период, през който е получено плащането или е погасено вземането, до размера на полученото плащане или погасяване по доставката, или до размера на

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

намалението по чл. 126б, ал. 4 от ЗДДС, определено като разлика между начисления данък по доставката и ползвания данъчен кредит от доставчика за получени от него стоки или услуги, пряко свързани с извършването на доставката, до размера на пълното или частично неплащане по доставката.

2. Определяне на увеличението в случаите по т. I.Б.1.2. на начисления данък, намален при несъбираемо вземане – чл. 125, ал. 4 и 5 от ППЗДДС (Нов - ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.) във връзка с чл. 126б, ал. 7 от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

Увеличението на начисления, намален при несъбираемо вземане, данък в случаите на:

1. пълно плащане или погасяване по доставка се определя в размера на извършеното намаление на начисления данък;

2. частично плащане или погасяване по доставка се определя по следната формула:

$$x = \frac{\text{ДПВЧН}}{\text{НДД}} \times \text{НДД}, \text{ където:}$$

x е намаление на начисления данък;

НДД - начислен данък по доставката;

ДПВЧП - данък, пропорционално включен в размера на извършеното частично плащане или погасяване;

ПДК - ползван данъчен кредит.

Важно! Увеличението на начисления данък по т. 2 се определя за всяко плащане или погасяване поотделно.

3. Документиране в случаите по т. I.Б.1.1. и т. I.Б.1.2. на увеличение на начислен данък, намален при несъбираемо вземане (чл. 125 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г. във връзка с чл. 126б, ал. 6 и 7 от ЗДДС (нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)

3.1. Изисквания за дебитното известие (чл. 125, ал. 1 от ППЗДДС):

В случаите по т. I.Б.1.1. в дебитното известие освен реквизитите по чл. 115, ал. 4 от закона задължително се посочват и:

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

1. дата и размер на полученото плащане или погасяването по доставката;
2. данъчна основа и данък, съдържащи се в полученото плащане;
3. дата и номер на издаденото кредитно известие, с което е намалена данъчната основа и начисленият данък по доставката.

Важно! Дебитното известие се посочва в отчетните регистри по общия ред на ЗДДС (чл. 126, ал. 3 от ППЗДДС).

3.2. Изисквания за протокола (чл. 125, ал. 2 и 3 от ППЗДДС):

3.2.1. В случаите по т. I.Б.1.2. лицето издава протокол за увеличение на намаления начислен данък при получаване на пълно или частично плащане или погасяване по доставка, за която данъчната основа и начисленият данък са намалени с издаване на протокол (по чл. 126б, ал. 2 от ЗДДС – виж т. I.А.2.2. и т. I.А.2.3.).

В протокола **задължително** се посочват:

1. номер и дата;
2. име и идентификационният номер по чл. 94, ал. 2 от закона на издателя;
3. име и идентификационният номер на получателя;
4. номер и дата на издадения протокол/общ протокол за намаление на ДО и на начисления данък;
5. дата и размер на полученото плащане или погасяване по доставката, за която е издаден протокол/общ протокол за намаление на ДО и на начисления данък;
6. пропорционално съдържащият се данък в полученото плащане или погасяване по т. 5;
7. увеличение на начисления данък, определен по правилото, посочено в т. I.Б.2.1. или т. I.Б.2.2.

3.2.2. В случаите, описани в т. I.Б.1.2., доставчикът **може** да издаде **общ протокол** за получените плащания или погасявания по доставки, за които изтичането на 365 дни за вземане в размер до 600 лева от момента, в който вземането е станало изискуемо (обстоятелство по чл. 126а, ал. 2, т. 6 от ЗДДС - виж т. I.А.1.2.6.), е настъпило в един и същ данъчен период, независимо че доставките може да са извършени към различни получатели (чл. 125, ал. 5 и 6 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.).

Издаденият общ протокол **задължително** съдържа:

1. номер и дата;

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

2. име и идентификационен номер по чл. 94, ал. 2 от закона на издателя;

3. общ размер на увеличението на начисления данък, намален при несъбираемо вземане, за всички доставки, за които е получено пълно или частично плащане или вземането изцяло или частично е погасено.

За целите на издаването на общ протокол доставчикът е длъжен да съставя **справка** за определянето на общия размер на увеличението на начисления данък, намален при несъбираемо вземане. Справката следва да съдържа информацията по т. 3.2.1.3-7 за всяка от включените в общия протокол доставки, за които е получено плащане или вземането изцяло или частично е погасено.

4. Отразяване от доставчика на издаден протокол или общ протокол за увеличение на начислен данък, намален при несъбираемо вземане

В случаите по т. I.B.1.2. издаденият **протокол** (или общ протокол) се отразява със знак (-) в дневника за продажби и **справка-декларацията** в съответния данъчен период (чл. 126б, ал. 5 от ЗДДС, нов, ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Протоколът се посочва в колона 3 „Вид на документа“ на дневник за продажбите по чл. 124, ал. 1, т. 2 от закона с код „29“. Увеличението на намаления начислен данък, посочено в протокола, се отразява със знак (+) в съответната колона на приложение № 10, в която е бил отразен намаленият данък и в справка-декларацията (чл. 126, ал. 4 от ППЗДДС – нов, ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 01.07.2023 г. във връзка с чл. 126б, ал. 7 от ЗДДС – нов, ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

В.	Ограничения на намаляване на данъчна основа и начислен данък при несъбираемо вземане – чл. 126в от ЗДДС (Нов - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.)	
-----------	--	---

Внимание!!! Намалението на данъчната основа и на начисления данък по чл. 126а, ал. 1 от ЗДДС **не се извършва**, когато регистрираното лице – доставчик **към момента на доставката**:

- е знаело или
- е било длъжно да знае,

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

че няма да получи дължимата сума по доставката.

Приема се, че доставчикът е бил длъжен да знае, когато:

- доставката е привидна или
- заобикаля закона или
- е на цена, която значително се отличава от пазарната цена.

П.	Корекции на ползван данъчен кредит при намаляване на данъчната основа и начислен данък при несъбираемо вземане и при последващо пълно или частично плащане или друго възмездно погасяване от регистриран по ЗДДС получател	
-----------	---	--

А.	Корекции на ползван данъчен кредит при несъбираемо вземане от регистриран по ЗДДС получател по доставката	
-----------	--	--

Важно! Приложими са разпоредбите на чл. 78, ал. 2, изречение второ, ал. 3, изречение второ и ал. 5 от ЗДДС (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Регистрирано лице - получател по доставка, е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при намаляване от доставчика на данъчната основа и начислен данък на облагаема доставка по чл. 126а от ЗДДС – при пълно или частично неплащане по облагаема доставка с място на изпълнение на територията на страната, по която вземането се счита за несъбираемо поради настъпване на някое от обстоятелствата, посочени в чл. 126а, ал. 2, т. 1-6 от ЗДДС, и са изпълнени едновременно условия по чл. 126а, ал. 1, т. 1-5 от ЗДДС (виж т. I.A.1.1. и I.A.1.2.). Корекцията се извършва и когато е прекратена регистрацията по ЗДДС на доставчика или на получателя (чл. 78, ал. 5 от ЗДДС).

Корекцията се извършва за данъчния период на получаване на кредитно известие, издадено от доставчика по чл. 126б, ал. 1 от ЗДДС (виж т. I.A.2.1.).

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

Б.	Корекции на извършено намаление на ползван данъчен кредит по облагаема доставка при пълно или частично плащане или друго възмездно погасяване на задължението по доставката от регистриран по ЗДДС получател	
-----------	---	---

Важно! Приложима е разпоредбата на чл. 78, ал. 10 от ЗДДС (Нова - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.).

Когато регистрираното лице извърши пълно или частично плащане по доставка, за която е извършена корекция по чл. 78, ал. 2, изречение второ от ЗДДС, или погаси изцяло или частично задължението по доставката по друг възмезден начин, то има право на данъчен кредит, при условие че притежава **дебитно известие**, издадено в съответствие с изискванията на чл. 126б, ал. 6 от ЗДДС през данъчния период, през който е **извършено** плащането или погасяването по доставката.

Ш.	Деклариране и отчитане на корекции в намаление на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка от лице – доставчик или получател по доставката, на което е прекратена регистрацията по ЗДДС	
-----------	--	---

1. Деклариране и отчитане на корекции в намаление на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка от получател, на който е прекратена регистрацията по ЗДДС – чл. 78, ал. 5 и чл. 126, ал. 9 от ЗДДС (Нова - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.), чл. 119б, ал. 4 от ППЗДДС (Нова - ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

Лице, на което е прекратена регистрацията по ЗДДС, при **получаване на кредитно известие по чл. 126б, ал. 1 от ЗДДС** за намаление на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка, за която е **упражнило право на приспадане на данъчен кредит** по издаден данъчен документ с начислен данък преди датата на прекратяване на регистрацията му по закона, **уведомява** писмено компетентната

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

териториална дирекция на Националната агенция за приходите в **7-дневен срок след получаване на кредитното известие**, която издава **разрешение** за включването му в дневника за покупките и в справка-декларацията за периода, през който е получено кредитното известие.

В **14-дневен срок** от получаване на разрешението лицето **подава декларация** по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и **отчетни регистри** по чл. 124 от същия закон за периода, през който е получено кредитното известие.

Внимание! Лицето отразява в дневника за покупките **само** получените документи, за които е издадено разрешение от компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите. Справка-декларацията и дневникът за покупките се подават само на хартиен и технически носител в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

2. Деклариране и отчитане на корекции в намаление на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка от доставчик, на който е прекратена регистрацията по ЗДДС – чл. 126, ал. 10 от ЗДДС (Нова - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г.) и чл. 115, ал. 13 от ППЗДДС (Нова - ДВ, бр. 55 от 2023 г., в сила от 27.06.2023 г.)

Лице, на което е прекратена регистрацията по ЗДДС, **преди издаване на кредитно известие** по чл. 126б, ал. 1 от ЗДДС за намаление на данъчната основа и на начисления данък при несъбираемо вземане по облагаема доставка, за която е издало данъчен документ с начислен данък преди датата на прекратяване на регистрацията му по закона (виж т. I.A.2.1.), **писмено уведомява** компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в **7-дневен срок** от настъпване на обстоятелство по чл. 126а, ал. 2 от закона (виж т. I.A.1.2.), която издава **разрешение** за издаване на кредитното известие **само** в случаите, в които **получателят по доставката е упражнил право на приспадане на данъчен кредит по тази фактура**.

В **14-дневен срок** от получаване на разрешението лицето **издава кредитно известие за намалението на данъчната основа и начисления данък за несъбираемото вземане по**

**КОРЕКЦИИ ПРИ НЕСЪБИРАЕМО ВЗЕМАНЕ
НА ДАНЪЧНА ОСНОВА, НАЧИСЛЕН ДАНЪК И
ПОЛЗВАН ДАНЪЧЕН КРЕДИТ
(ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)**

доставката и подава декларация по чл. 125, ал. 1 от ЗДДС и отчетни регистри по чл. 124 от същия закон за периода, през който е издадено кредитното известие.

Внимание! Лицето отразява в дневника за продажбите само издадените документи, за които е издадено разрешение от компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите. Справка-декларацията и дневникът за продажбите се подават само на хартиен и технически носител в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.